

ՀԻՆ ԷՋԵՐ

ՏԱՂ

Հետեւեալ ողբական տաղին հանդիպեցանք Ս. Աթոռոյ Թ. 2448 (էջ 416-9) եւ Թ. 2442 (էջ 5-6) Մաշտոցներուն մէջ: Առաջինը ունի 14 տուն, իսկ երկրորդը ունի առաջին վեց տունները եւ ութերորդ տունը միայն:

Թ. 2448 Մաշտոցը օրինակուած է կանոնաւոր բոլորգրով «ի Թբականիս Հայոց ՌՃԽԸ [= 1699], ... ի քաղաքն Թոխաթ... ձեռամբ յոքնամեղ Միքայէլ գրչի, ի խնդրոյ Յովսէփ Քահանայի...» (էջ 450):

Թ. 2442 Մաշտոցը նոյնպէս կանոնաւոր բոլորգրի է, օրինակուած «ի Թփաբերուքեանս Հայոց ՌՂԴ [= 1645] ի Բաբերթ, ձեռամբ... Սէթ դպրի» (էջ 453): Խնդրոյ առարկայ տաղը սակայն օրինակուած է Մաշտոցիս սկիզբը, նոտր գրով եւ բազմաւորիս:

Վայ մեզ մեղօք չաբօք լըցաք,
գպատուիրան Տեսանըն մոռացաք,
զկտաւած առ մեզ քարկացուցաք,
եւ ի ցտտումն գնա շարժեցաք:

Վասն այն ըզմեզ պատաւատեաց,
գդուտըր եւ գորդիւրն մեր խոցեաց,
գանմեղ տըզայքն մեր չմբեաց,
շատ ծընողաց սիրտ կըսկըծեաց:

Անոյշ տըզայք եւ քաղցրամայն,
սսեմ սաղմոս եւ շարակամ,
աղբերիք մոցա ըսպատեցան,
ձայնիք յակամբացրս մեր հատամ:

Լուսին ւ արեւմ էիք ընտան,
վարդ մամուշակ ծաղիկ ընտան,
սուգիւ ծնողաց քաւալեցան,
աղիք մոցա գալարեցան:

Շատք հագեվար յերկար կացին,
գսիրտ ծընողացն խորովեցին,
բագումի գերկուսն մէկ մաշ գըրին,
անդուտըր ւ ամորդի մընացին:

Ձեռ. Ս. Թ. Թ. 2448

Թոխաթցի Ստեփանոս երեց

Փափուկ մարմինքն ի հոգ դարձան,
ծովային աչքն խաւարեցան,
սպիտակ կարմիր աղտը պատկերն,
նեքիւ հոգոյն զընտանեցան:

Ով այս անուն իմ լոյս աչաց,
զփառս աշխարհիս քողեր ի բաց,
հետեւեցար անանց կենաց,
եղեր ընկեր մարտիրոսաց:

Ով դու որդեակ սիւմ իմ սրտաց,
գրկով գգաւ եւ համբուրած,
իմ դեռաբոյս ծաղիկ փառաց,
գնացիր յերկիրն կենդանեաց:

Ով այս անուն դու իմ որդեակ,
բարձրաւուղէ եւ գերունակ,
ուրախաբար սիրոյ բաժակ,
քո ծընողաց սիրուն զաւակ:

Ով իմ որդեակ կարմրագունակ,
գուտ եւ մաքուր ոսկետեսակ,
ծիրամափայլ ակըն տաւտակ,
հաշի ծաղիկ եւ մամուշակ:

Ով այս անուն ծառ քարունակ,
համեղ ողկոյզ քաղցրամաշակ,
անուշահամ ախորժ բաժակ,
ակ մարգարիտ եւ ոսկեհառ:

Ով իմ որդեակ մամուկ ազատ,
սուրբ եւ մաքուր եւ անարատ,
յախտից մեղաց հասակդ ի գատ,
ամփոքր չարեաց գոլ եւ անախտ:

Ով այս անուն մաքուր տաւորակ,
ոսկեփետուր հաւ սիրաւորագ,
բարձրաքրոնիչ աղանույն ձագ,
խառնեալ ի յամմահից բանակ:

Որոց զըլուխ համդիսապետ,
է քաղաւորն արարածոց,
Յիսուս Քրիստոս Աստուածըն մեր,
ինքն օրհնեալ յամէն բերանց:

Հրատ. Ն. ԵՊՍ. ՄՈՎԱԿԱՆ